

איתור מוקדם של ליקוי שמיעה

איתור מוקדם של ליקוי בשמיעה חשוב ביותר. ככל שהאיתור מתבצע מוקדם יותר כך תוצאת הטיפול טובה יותר ומאפשרת להקנות מיומנויות שמאוחר יותר יהיה קשה או בלתי אפשרי להקנותם. שמיעה תקינה היא תנאי הכרחי להתפתחות השפה והדיבור. **גם לליקוי שמיעה לפרק זמן קצר יחסית (כחודשיים) עלולה להיות השפעה שלילית על ההתפתחות השפתית ועל יכולת הדיבור של הילד.** קיימת תקופה קריטית לרכישת שפה, שבה אותה מערכת עצבית המעורבת בתפקוד השפתי, מאופיינת בגמישות. מקובל להניח שגמישות זו הולכת ופוחתת בהדרגה מעבר לגילאים שלש וחצי עד שש שנים.

עקב חשיבות האיתור המוקדם של הליקוי בשמיעה, בחלק מבתי החולים בארץ מתבצעת, מיד לאחר הלידה, בדיקת סינון שמיעה באמצעות מכשיר הנקרא Oto Acoustic Emission. בדיקת סינון נוספות מתבצעות בטיפת חלב בגיל 7-9 חודשים ומאוחר יותר בבתי הספר.

ליקויים בשמיעה כוללים ליקויים הפיכים (בדר"כ קלים עד בינוניים) שנגרמים על פי רב מהצטברות שעווה, הצטברות נוזלים, דלקות אוזניים ועוד. ליקויים אלה מטופלים ע"י רופא א.א.ג. קיימים גם ליקויים בלתי הפיכים (לרב עקב נזק עצבי) הניתנים, על פי רב, לשיקום באמצעות מכשיר שמיעה המותאם גם לתינוקות.

מלמול של תינוק אינו מעיד על שמיעה תקינה כיוון שגם תינוקות חרשים ממלמלים לפחות עד גיל 6 חודשים כשהליך ממנו הם מפיקים הנאה מהנעת אברי ההגיה (תנועת הלשון וחיכוכה עם החך השפתיים ועוד).

תינוק בן 7 חודשים מסוגל להפנות ראשו למקור הקול אך אי תגובה מסוג זה אינה מעידה על הפרעה שמיעתית היות ולעיתים התינוק שומע ולא תמיד מגיב בהתאם למצופה ע"י הפניית ראש או גוף ועליו ללמוד לקרוא תגובותיו כמו הקשבה, הסטת מבט עיניים והפסקת פעילות.

התנועות ומחייאת כפיים למשמע מוסיקה שעוצמתה בדר"כ חזקה יחסית לדיבור, מהווים סימן לקיומה של שמיעה, אך אינם פוסלים אפשרות לליקוי קל עד בינוני בשמיעה.

לאור התיאור של תגובות ילדך, אני ממליצה על פניה לגורם מקצועי כדי לשלול אפשרות לליקוי בשמיעה: בדיקת אוזניים ע"י רופא אף - אוזן - גרון ובדיקת שמיעה ע"י קלינאי תקשורת.